

**OBRAZLOŽENJE OSTVARENJA PRIHODA I PRIMITAKA,
RASHODA I IZDATAKA IZVANPRORAČUNSKIH
KORISNIKA
U PRVOM POLUGODIŠTU 2011. GODINE**

IZVANPRORAČUNSKI KORISNICI

Prihodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2011. godine

Ukupni prihodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2011. godine iznosili su 2,2 milijarde kuna, od čega su najviše 776,1 milijun kuna ostvarile Hrvatske vode. Povećanje ukupnih prihoda izvanproračunskih korisnika iznosi 1,6% u odnosu na isto razdoblje 2010. godine.

Prihodi poslovanja izvanproračunskih korisnika u promatranom razdoblju čine 99,9% ukupnih prihoda izvanproračunskih korisnika, a u odnosu na isto razdoblje 2010. godine bilježe povećanje od 1,8%. Najveći prihod izvanproračunskih korisnika čine prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada, koje su izvanproračunski korisnici ostvarili u iznosu od 1,2 milijarde kuna, zabilježili su pad od 4,5% u odnosu na isto razdoblje u 2010. godini. Prihodi po posebnim propisima ostvareni su u iznosu od 718,8 milijuna kuna i bilježe međugodišnje smanjenje od 5,3%. Najveći iznos prihoda po posebnim propisima ubiru Hrvatske vode i to prvenstveno od naknada za uređenje voda, za vodni doprinos te za korištenje i zaštitu voda. Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi ostvareni su u iznosu od 449,6 milijuna kuna i u odnosu na isto razdoblje prethodne godine smanjeni su za 3,2%.

Sljedeći po iznosu su **prihodi od pomoći**. U prvom polugodištu 2011. godine iznose 698,7 milijuna kuna, a najviše su ostvareni od kapitalnih pomoći iz proračuna. U odnosu na isto razdoblje u prošloj godini ovi prihodi povećani su za 15,1%.

Izvanproračunski korisnici prikupili su 316,5 milijuna kuna **prihoda od imovine** što predstavlja međugodišnje smanjenje od 1,7%. Od toga prihodi od finansijske imovine iznose 290,6 milijuna kuna, dok prihodi od nefinansijske imovine iznose 25,8 milijuna kuna. Prihodi od finansijske imovine ostvareni su od kamata, dividendi, pozitivnih tečajnih razlika i ostalih prihoda od finansijske imovine. Najveći iznos prihoda od finansijske imovine ostvarila je Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka i to u iznosu od 255,0 milijuna kuna. Prihodi od nefinansijske imovine ostvareni su od naknada za ceste, prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine te ostalih prihoda od nefinansijske imovine. Najveći iznos prihoda od nefinansijske imovine u iznosu od 16,1 milijun kuna zabilježile su Hrvatske ceste i to najvećim dijelom od naknada za izvanredni prijevoz te naknada za korištenje cestovnog zemljišta.

Ostali prihodi izvanproračunskih korisnika iznose 10,1 milijun kuna. Ove prihode izvanproračunski korisnici ostvarili su od donacija od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna, prihoda od prodaje proizvoda, roba i pruženih usluga te kazni i upravnih mjera.

Prihodi od prodaje nefinansijske imovine u prvom polugodištu 2011. godine ostvareni su u iznosu od 1,8 milijuna kuna što je 73,1% manje nego u istom razdoblju prethodne godine. Najvećim dijelom ovi prihodi ostvareni su od prodaje zemljišta te prodajom stambenih objekata.

Rashodi izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2011. godine

Ukupni rashodi izvanproračunskih korisnika u promatranom razdoblju iznosili su 2,2 milijarde kuna, što je 7,4% više nego u istom razdoblju prethodne godine.

Izvanproračunski korisnici su pritom izvršili 1,4 milijarde kuna **rashoda poslovanja**, što predstavlja međugodišnje smanjenje od 11,6%. Promatraljući ostvarenje rashoda poslovanja pojedinih izvanproračunskih korisnika, vidljivo je da su 96,8% rashoda poslovanja zajedno ostvarile Hrvatske ceste (486,6 milijuna kuna ili 35,6%), Hrvatske vode (466,6 milijuna kuna ili 34,1%) i Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost (369,4 milijuna kuna ili 27,0%).

U strukturi rashoda poslovanja najznačajnije mjesto svojim iznosom zauzimaju **materijalni rashodi** koji su u promatranom razdoblju izvršeni u iznosu od 897,2 milijuna kuna. Na međugodišnjoj razini to je smanjenje od 8,5%. U njihovoj strukturi najznačajniji su rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja kod kojih je zabilježeno međugodišnje smanjenje od 14,1%.

Rashodi za zaposlene iznosili su 125,4 milijuna kuna (9,2% ukupnih rashoda poslovanja), što je u usporedbi s istim razdobljem prošle godine smanjenje od 2,5%.

Finansijski rashodi izvršeni su u iznosu od 118,8 milijuna kuna (8,7% ukupnih rashoda poslovanja). Na međugodišnjoj razini to je povećanje od 13,9%. Najveći dio finansijskih rashoda odnosi se na kamate za primljene kredite i zajmove od kreditnih i ostalih finansijskih institucija izvan javnog sektora Hrvatskih cesta, Hrvatskih voda, Hrvatskog fonda za privatizaciju i Agencije za upravljanje državnom imovinom.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar opće države izvanproračunskih korisnika u prvoj polovici 2011. godine iznosile su 31,4 milijuna kuna (2,3% ukupnih rashoda poslovanja). Od tog iznosa 97,1% se odnosi na Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, a 2,9% na Hrvatske vode. Pomoći u ovom razdoblju bilježe smanjenje od 63,6% u odnosu na isti period u 2010. godini.

Na **subvencije** otpada 3,8 milijuna kuna (0,3% ukupnih rashoda poslovanja), što se u potpunosti odnosi na Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost.

Ostali rashodi izvršeni u iznosu od 190,2 milijuna kuna (13,9% ukupnih rashoda poslovanja). Najvećim dijelom (53,9%) odnose se na kapitalne donacije građanima i kućanstvima koje pripadaju Hrvatskim cestama.

Preostali dio ukupno izvršenih rashoda poslovanja izvanproračunskih korisnika u promatranom razdoblju odnosi se na **naknade građanima i kućanstvima u novcu** (94,4 tisuće kuna) i u cijelosti se odnose na Državnu agenciju za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka.

Ukupni rashodi za nabavu nefinansijske imovine izvanproračunskih korisnika u prvih šest mjeseci 2011. godine ostvareni su u iznosu od 832,2 milijuna kuna, čime su se u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećali za 66,0%. Promatramo li njihovo izvršenje po pojedinim izvanproračunskim korisnicima uočava se da se 54,7% odnosi na Hrvatske ceste.

Najvećim dijelom rashodi za nabavu nefinancijske imovine odnose se na **rashode za građevinske objekte** u iznosu od 731,2 milijuna kuna, od čega se 54,0% odnosi na Hrvatske ceste.

Rashodi za nabavu neproizvedene imovine izvršeni su u iznosu od 63,5 milijuna kuna, od čega se 90,6% odnosi na rashode za zemljište Hrvatskih cesta.

Preostalih 30,9 milijuna kuna rashoda za nabavu nefinancijske imovine odnosi se na **rashode za dodatna ulaganja na građevinskim objektima** i u cijelosti pripadaju Hrvatskim vodama.

Financiranje izvanproračunskih korisnika u prvom polugodištu 2011. godine

Slijedom ukupno prikupljenih prihoda i ukupno izvršenih rashoda izvanproračunskih korisnika, ostvaren je ukupni manjak u iznosu od 3,4 milijuna kuna. U isto vrijeme, ukupni primici od finansijske imovine i zaduživanja su iznosili 478,1 milijun kuna, dok su ukupni izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova iznosili 367,7 milijuna kuna.

U promatranom razdoblju **primici od finansijske imovine i zaduživanja** u iznosu od 478,1 milijun kuna najvećim dijelom se odnose na zajmove od tuzemnih banaka i ostalih finansijskih institucija izvan javnog sektora u iznosu od 370,7 milijuna kuna te od dionica i udjela u glavnici trgovačkih društava izvan javnog sektora, u iznosu od 79,3 milijuna kuna. Ostala sredstva financiranja izvanproračunski korisnici ostvarili su od primitaka (povrati) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora.

Izdaci za finansijsku imovinu i otplate zajmova izvanproračunskih korisnika u istom razdoblju iznose 367,7 milijuna kuna. Sredstva su prvenstveno utrošena na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova i to u iznosu od 248,9 milijuna kuna, a od čega je 79,8% sredstava utrošeno na otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih finansijskih institucija izvan javnog sektora, a 20,2% na izdatke za otplatu glavnice primljenih zajmova i kredita od kreditnih i ostalih finansijskih institucija u javnom sektor. Sredstva utrošena na dane zajmove iznose 118,8 milijuna kuna, od čega je 103,4 milijuna kuna utrošeno na dane zajmove tuzemnim trgovačkim društvima izvan javnog sektora, a preostalih 15,4 milijuna kuna na dane zajmove trgovačkim društvima u javnom sektor.